

WILSON AUDIO

milan rupić

SOPHIA SERIES 2

Ne postoji nešto takvo kao što su “najbolji zvučnici na svijetu”, bez obzira na ustroj. Ne može ih ni biti, ponajprije zbog njihove složene interakcije s pojačalima snage, ali i iz brojnih drugih razloga. No, kad bi se među poznavateljima high end scene, bili to ljudi iznutra ili publika, provela anketa s pitanjem o najboljim zvučnicima na svijetu, gotovo je sigurno da bi se na prvome mjestu našao neki od ponajboljih modela iz Wilson Audio produkcije. Među prva tri sasvim sigurno...

Malo je zvučnih sustava u svijetu koje jednako cijene glazbenici, snimatelji zvuka i ljubitelji glazbe. I koje oni ne samo cijene, već i smatraju najboljima na svijetu. Naime, Wilsonovi zvučnički sustavi poznati su po nenadmašnoj konstrukciji i izradi te izvanrednom zvuku iznimne dinamike, preciznom ocrtavanju prostornih dimenzija zvuka i detaljiziranoj prezentaciji glazbenog predloška. Sve to je tvrtki priskrbilo vodeće mjesto među proizvođačima zvučnih sustava i donijelo joj niz nagrada za dizajn i zvukovne domete. No, bez obzira na zavidnu zastupljenost u studijima, Wilson Audijovi zvučnički sustavi ipak su najčešći u domovima ljubitelja kvalitetno reproducirane glazbe, odnosno zaljubljenika u kućno kino.

Zvijezda je rođena

Kako je Dave Wilson upoznao posao oko snimanja nosača zvuka, ujedno je uviđao kako studijski monitori ne zadovoljavaju njegove potrebe pa su tada nastale WATT zvučničke kutije - jedan od elemenata današnjeg WATT/Puppy sustava, koji je potom promijenio svijet *high end* zvučnika.

Prvo su nastala dva WATT-a. Jedan, nazvan “bijeli patuljak” za studio i drugi, vrhunski dotjeran za kućnu uporabu. Taj drugi par predstavljen je 1986. godine na CES-u u Las Vegasu i usprkos cijeni od 4.500 USD, što je tada bilo strahovito puno za tako malen zvučnik, WATT je postao neprikosnovenom zvijezdom sajma. Da bi malom sustavu dodao ono što mu je jedino nedostajalo - najniže bas frekvencije, Wilson WATT-u 1988. godine dodaje bas kabinet nazvan Puppy. Ogroman uspjeh kombinacije i silne narudžbe doveli su do utemeljenja *high end* tvrtke za proizvodnju zvučnih sustava.

Za mnoge audiofile, pak, zvučnički sustavi Wilson Audija predstavljaju sve ono što nije dobro u industriji zvučnih sustava - bezobrazno su skupi, neuobičajeno dizajnirani i dotjerani do perfekcije iznad svake mjere.

U traganju za savršenstvom

Kao plod težnje da se većem broju zaljubljenika koji nisu u stanju platiti tako veliki iznos za kombinaciju WATT/Puppy, uz zvuk njihovih zvučnih kutija omogući gotovo jednakomjeran užitek za gotovo dvostruko nižu

cijenu, nastale su zvučničke kutije Sophia. Ubrzo po pojavljivanju 2001. godine, Sophiae su dobile izvanredne kritike u tisku, a kasnije i publike. No, to nije bilo dovoljno dobro Wilsonovoj posadi. Nепrestano radeći na razvoju novih modela, novim dostignućima oplemenjuju i nadograđuju one starije. Tako su i Sophiae unaprijeđene tijekom razvoja njihovih vrhunskih sustava Alexandria X-3, MAXX Series 2 i novih Duettea. Danas nose oznaku Series 2.

Premda Sophiae vizualno poprilično sličie WATT/Puppy sustavu, njihovi kabineti nisu modularni. No, nije to jedina razlika. Zapravo, uopće nije dobro uspoređivati ta dva zvučnička sustava, jer oni, osim po vizualnoj sličnosti njihovih obrisa, ni po čemu nisu slični. I usporedbe mogu zavesti na krivi trag, šteteći i jednom i drugom modelu. Spohiae su, bez obzira na, u Wilsonovim mjerilima, nižu cijenu, tipični proizvod u čijoj se izradi nije odstupilo ni od jednog temeljnog načela tvrtke.

Stranice Sophia kutija i njihove unutrašnje ukrute izrađene su od kompozitnog materijala - celuloznih vlakana potopljenih u fenolnu smolu - kojeg u Wilson Audiju nazivaju "M". Niz tanjih ploča takvoga materijala potom se lijepi u ploče od kojih nastaju stranice kutija. No, nisu sve stranice takve. Prednja strana koja nosi bas jedinicu i postolje izrađeni su od "X" materijala - mineralima punjenoga metakrilata - koji je otporniji na vibracije i na čijem dotjerivanju tvrtka godinama sustavno radi.

Visokotonske jedinice u Sophiama su iste one Focalove, s obrnutom kupolastom membranom, koje se koriste u Wilsonovim zvučničkim sustavima za kućno kino. Njihova titanska membrana presvučena je Tioxid 5 prigušnim slojem koji ima zadaću ukloniti i najmanje tragove metalnog

prizvuka koje mnogi audiofili čuju iz visokotonaca s metalnim membranama. Okruženje membrane je od filca, magnet jedinice dvostruki, a cijela je jedinica smještena u odvojenu komoru. U implementaciji ove jedinice primijenjena je Anti-Diffract tehnologija kojom se smanjuje utjecaj povratnog vala i njegovih interferencije s osnovnim u vremenskoj i frekvencijskoj domeni. Zato nova inačica Spohia zvuči još detaljnije, mekše i holografično crta prostorne konture. Srednjotonska jedinica je Scan-Spaekova, s papirnatom membranom promjera 180 mm. Membrana je izbrazdana radijalnim rezovima koji su ispunjeni prigušnim materijalom. Na stražnjoj strani je bas refleksni otvor za tu jedinicu, promjera 25,5 mm. ScanSpeakova bas jedinica ima aluminijsku membranu s velikim hodom, promjera 254 mm, i to je prvi puta da se u nekom Wilson Audijovom zvučničkom sustavu našla takva membrana u bas jedinici. Smještena je u bas refleksnoj komori s 78 mm širokim otvorom na stražnjoj strani kabineta, zapravo precizno obrađenoj aluminijskoj cijevi istokarenoj iz jednoga komada metala i vrhunski poliranoj. Zahvaljujući primjeni Bass-Alignment tehnologije, bas se produbio u odnosu na izvorni model i postao bržim i artikuliranijim. Zvučničke jedinice koje se ugrađuju u Sophiae izrađene su posebno za njih, ali su potom i dodatno dotjerane u Wilson Audiju. Tako da ih nije moguće kupiti na slobodnom tržištu.

O skretnicama se ništa ne zna. One su zalivene. Jedino što se od Wilsona može saznati je da su ručno izrađene od vrhunskih dijelova. Sasvim očekivano... Na stražnjoj strani je jedan par mjedenih zvučničkih priključaka, odličnih, lako dostupnih i krajnje funkcionalnih. Sophiae stoje na četiri masivna šiljka lako.

Uloženo - dobiveno

Zvučničke kutije Sophia ne zvuče kao kutije. Ma o kako se službenom glazbenom predlošku radilo i ma koliko se glasno sviralo, kutijastog “priloga” zvuku nije bilo. Kao da je zvuk izlazio iz prostora koji su zvučnici “omeđili” svojim položajem, pa čak i znatno šire izvan tih, za Sophiae sasvim virtualnih, granica. Kabineti kao izvor zvuka jednostavno nisu postojali. Ni u instrumentalnom timbru nije bilo moguće uočiti ni trunku koloracija. Tako su svi instrumenti zvučali naglašeno realistično i slušatelj nije imao problema jasno razlikovati o kojem se instrumentu radi, čak ni u skupini onih što zvuče prilično slično (rogovi i tromboni, na primjer). Kutije se nisu čule ni kao ograničavajući činitelj dinamičkog odziva. Sve što se iz njih čulo - pod uvjetom da je odabrana dobra amplifikacija - zvučalo je sasvim nesputano, oslobođeno bilo kakvih ograničenja. Bilo je sasvim svejedno svirala “mala” ili “velika” glazba - Sophiae su disale punim plućima, bez poteškoća svladavajući vrhunce i nježno iznoseći najsuptilnije nijanse u zvuku.

Ono što će audiofili koji dobro poznaju glazbu, koji uživaju u njezinu proučavanju, koji razlikuju pojedine izvedbe, a poglavito oni koji znadu čitati partituru itekako cijeliti kod ovih zvučničkih kutija je to što one omogućavaju “slijeđenje skladbe”. To znači da se njihovim posredstvom pred slušateljem odvijala istinska glazbena predstava, tonski apsolutno korektna, koja ni jednim svojim detaljem, ni pozitivnim niti pokojim koji nije do kraja vrhunski realiziran, nije odvrćala pozornost slušatelja od glazbene esencije.

Kad već spominjemo posve sitne negativnosti, one se pojavljuju na krajnjem vrhu zvukovnog spektra, u zaista visokim frekvencijama, kojima nedostaje prozračnosti kakva krasi WATT/Puppy kombinaciju, recimo. I, u odnosu na spomenuti model-uzor, najdonji dijelovi suboktave nisu tako masivni. U svemu ostalome, uz sasvim jedva zamjetne razlike u sveukupnoj finoći i poliranosti zvuka, Sophiae stoje uz bok svojim dvostruko skupljim rođakinjama.

Kako Sophiae prezentiraju prostorne dimenzije zvuka, priča je za sebe. Kao prvo, zvukovna pozornica nije omeđena kutijama. Niti se doimlje kao da se pred slušateljem otvara njihovim posredstvom. A otvara se u, kada to snimka omogućava, jasno naznačene sve tri dimenzije. I to toliko jasno da će one nevične vrhunskim kućnim prezentacijama zvuka preneraziti vjernošću. Poglavito ako su dotični redoviti posjetitelji živih koncertnih zbivanja. Jer ono što se s dobro snimljenim glazbenim predloškom na kojem je glazba s brzim izmjenama većeg broja instrumenata, pred slušateljem događa, frapantno je nalik onome u stvarnosti. Neće biti čudno bude li se slušatelj pri slušanju kakve skladbe Copplanda, Šostakoviča, Bartoka, Stravinskog, Prokofjeva... uhvatio kako okreće glavu, pokušavajući gledati u smjeru odakle iz prostora, jedan za drugim, izviru zvukovi pojedinih instrumenata.

I zato, na kraju, bez puno filozofiranja, valja jednostavno zaključiti: kad se gleda onako kako to većina ljudi voli gledati - kroz prizmu odnosa uloženoga i dobivenoga - onda u svijetu istinskih *high end* zvučničkih sustava, po cijeni njihova koštanja, teško da ima boljih od Sophia zvučničkih kutija.